

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด
ว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ได้มีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการมีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบข้อ ๕ ของระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยตำแหน่งและอำนาจของพนักงานอัยการ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ อัยการสูงสุดจึงวางระเบียบ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” หมายความว่า คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“การดำเนินคดี” หมายความว่า การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ทางอรรถคดีในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบของพนักงานอัยการ

“สำนักงานคดี” หมายความว่า สำนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน” หมายความว่า พนักงานอัยการผู้ได้รับการส่งจ่ายสำนวน

“อัยการพิเศษฝ่าย” หมายความว่า อัยการพิเศษฝ่ายผู้รับผิดชอบในการดำเนินคดีทุจริต และประพฤติมิชอบ

“อธิบดีอัยการ” หมายความว่า อธิบดีอัยการผู้รับผิดชอบในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อ ๕ อัยการสูงสุดเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ อัยการสูงสุดมีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

บททั่วไป

ข้อ ๗ นอกจากสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้ว สำนวนการสอบสวนตามระเบียบนี้ ได้แก่

(๑) สำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) สำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนที่ได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

(๓) สำนวนการสอบสวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน หรือการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ กฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ หรือกฎหมายอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๔) สำนวนการสอบสวนซึ่งเป็นคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อ ๘ การมอบหมายให้ดำเนินคดี การควบคุม และการตรวจสอบ รวมทั้งการดำเนินคดีเสียเอง การมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดคนหนึ่งดำเนินคดีแทน การมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดคนหนึ่งร่วมดำเนินคดี หรือการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมดำเนินคดี เป็นอำนาจของอัยการพิเศษฝ่ายและอธิบดีอัยการ

การเรียกคืนสำนวนหรือการโอนสำนวนจะกระทำมิได้ เว้นแต่อัยการพิเศษฝ่ายหรืออธิบดีอัยการ เห็นว่าเป็นกรณีที่จะเสียความเป็นอิสระในการพิจารณาสั่งคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยสุจริต รวดเร็ว เที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง ให้อัยการพิเศษฝ่ายหรืออธิบดีอัยการเรียกคืนสำนวน หรือโอนสำนวนโดยเปลี่ยนตัวพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน แล้วให้รายงานอธิบดีอัยการหรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี เพื่อทราบ

ข้อ ๙ นอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการมาใช้โดยอนุโลม

หมวด ๑

การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ส่วนที่ ๑

การปฏิบัติต่อสำนวน

ข้อ ๑๐ เมื่อได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๒ ชุด แล้ว ให้ลงรับในสารบบคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในวันที่รับสำนวน และให้ส่งจ่ายสำนวนโดยเร็ว

สารบบและงานธุรการคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด งานธุรการที่มีหนังสือแจ้งเรื่อง คำสั่ง หรือผลคดีถึงที่สุด ถึงสำนักงาน ป.ป.ช. ให้อธิบดีอัยการเป็นผู้ลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่กรณีตามข้อ ๑๓ วรรคสอง และข้อ ๒๒ วรรคสอง ให้เสนออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาลงนาม

สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้รายงานอัยการสูงสุดเป็นระยะทุกชั้นตอนตั้งแต่รับสำนวนตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ ส่วนการรายงานคดีสำคัญของสำนวนตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการและตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนดทันที

ข้อ ๑๑ กรณีที่มีคำร้องขอสืบพยานไว้ก่อนฟ้อง ให้สำนักงานคดีรับเป็นสำนวนการสืบพยานไว้ก่อนฟ้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนี้

(๑) สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ทำความเข้าใจเสนออธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง

(๒) สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน ให้ทำความเข้าใจเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๒ การสั่งคดีร้องขอความเป็นธรรมในสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการหรือคณะกรรมการผู้แทนอัยการสูงสุด ให้เสนอสำนวนพร้อมความเห็นรวมถึงประเด็นที่มีการร้องขอความเป็นธรรมตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง ทั้งนี้ หากร้องขอความเป็นธรรมภายหลังจากที่อัยการสูงสุดสั่งรับดำเนินคดีอาญาฟ้องหรือสั่งยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินแล้ว ให้อธิบดีอัยการสั่งยุติ แล้วรายงานอัยการสูงสุดเพื่อทราบ

ส่วนการสั่งคดีร้องขอความเป็นธรรมในสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน ให้เสนอสำนวนพร้อมความเห็นรวมถึงประเด็นที่มีการร้องขอความเป็นธรรม ถึงอัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีที่มีคำสั่งฟ้อง ให้ดำเนินการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหามายื่นฟ้องต่อศาล และให้รีบทำบันทึกส่งคำร้องขอความเป็นธรรม สำเนาความเห็นและคำสั่งพร้อมทั้งสำเนารายงาน การสอบสวนเสนออธิบดีอัยการเพื่อทราบ

(๒) กรณีที่จะไม่ฟ้องผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหาทุกข้อกล่าวหาหรือบางข้อหา ให้เสนอสำนวน พร้อมความเห็นตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง

(๓) กรณีที่เห็นควรกลับความเห็นหรือกลับคำสั่งเดิม ให้เสนอตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีอัยการ เพื่อพิจารณาสั่ง เว้นแต่ความเห็นหรือคำสั่งเดิมนั้นเป็นของอธิบดีอัยการ ให้เสนออัยการสูงสุด หรือรองอัยการสูงสุดที่ได้รับมอบหมายเพื่อพิจารณาสั่ง

กรณีตามวรรคสอง หากต้องมีการถอนฟ้องให้พิจารณาและปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ สำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ

เมื่อมีคำสั่งเกี่ยวกับการร้องขอความเป็นธรรมแล้ว ให้อัยการพิเศษฝ่ายมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้แก่ผู้ร้องทราบ

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข้อ ๑๓ เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเห็นว่าสำนวนการไต่สวนสมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้ทำความเห็นควรรับดำเนินคดีอาญาฟ้องหรือควรยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน พร้อมร่างคำฟ้องหรือคำร้องเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง

หากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเห็นว่าสำนวนการไต่สวนยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้ทำความเห็นโดยระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์ ตลอดจนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในฐานความผิดใดแก่ผู้ถูกกล่าวหาคนใด ให้ครบถ้วนในคราวเดียว พร้อมรายชื่อคณะกรรมการผู้แทนอัยการสูงสุดและร่างหนังสือแจ้ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง

การดำเนินการตามข้อนี้ให้คำนึงถึงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หากพนักงานอัยการ ผู้รับผิดชอบเห็นว่ามีความจำเป็นต้องขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปอีก ให้เสนอสำนวนพร้อมเหตุจำเป็น อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาขยายระยะเวลา ออกไปอีก และเมื่ออัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ขยายเวลาแล้ว ให้อธิบดีอัยการมีหนังสือแจ้งเลขาธิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

ข้อ ๑๔ เมื่อคณะกรรมการร่วมดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อไม่สมบูรณ์แล้ว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี ก่อนการประชุมเพื่อหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการฟ้องคดี ให้คณะกรรมการผู้แทนอัยการสูงสุดทำบันทึกความเห็นเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ พร้อมให้ความเห็นทางคดีเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดก่อนนำไปหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินคดีต่อไป

เมื่อคณะกรรมการร่วมประชุมหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินคดีเสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นทางคดีตามข้อยุติของคณะกรรมการร่วม หรือมีความเห็นในกรณีที่คณะกรรมการร่วมไม่อาจหาข้อยุติได้ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๕ ในคดีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ยุติการดำเนินคดีด้วยเหตุสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ให้อธิบดีอัยการลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ข้อ ๑๖ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดี เมื่อพิจารณาสำนวนการไต่สวนแล้ว เห็นว่ามีพยานหลักฐานพอที่จะดำเนินคดีกับบุคคลอื่นหรือบุคคลภายนอกที่พาดพิงถึง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๑๗ การพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้เสนอความเห็นพร้อมร่างคำฟ้องต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่ง

หากเห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้ทำความเห็นโดยระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์ ตลอดจนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในฐานความผิดใดแก่ผู้ถูกกล่าวหาคนใด และร่างหนังสือแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่ง

ในกรณีจำเป็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. และอัยการสูงสุดจะตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้อัยการพิเศษฝ่ายเสนอรายชื่อคณะกรรมการต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุด

เมื่ออัยการพิเศษฝ่ายมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้รีบส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมกับคำสั่งไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๘ การพิจารณาสำนวนการสอบสวน เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้เสนอความเห็นพร้อมร่างคำฟ้องต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่ง

หากเห็นว่าพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนยังไม่แน่ชัดว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ทำความเห็นเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อสั่งสอบสวนเพิ่มเติม

เมื่ออัยการพิเศษฝ่ายมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือตามกฎหมายอื่น แล้วแต่กรณี

หมวด ๒

การดำเนินการฟ้องและการบรรยายฟ้อง

ข้อ ๑๙ กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่ออัยการสูงสุดมีคำสั่งรับดำเนินคดีอาญาฟ้อง ให้สำนักงานคดีแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหามายังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดี เมื่อได้รับตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้วให้ยื่นฟ้องผู้ถูกกล่าวหาทันทีโดยไม่ต้องรอผู้ถูกกล่าวหาอื่นที่ไม่มาตามกำหนด ส่วนผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่มาตามกำหนด ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจัดการให้ได้ตัวมาฟ้องคดีต่อไป

กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เมื่ออัยการพิเศษฝ่ายมีคำสั่งฟ้อง ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหามายังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดี เมื่อได้รับตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้วให้ยื่นฟ้องผู้ถูกกล่าวหาทันทีโดยไม่ต้องรอผู้ถูกกล่าวหาอื่นที่ไม่มาตามกำหนด ส่วนผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่มาตามกำหนดและมีความจำเป็นต้องจับตัวผู้ถูกกล่าวหา ให้พนักงานอัยการแจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ผู้ถูกกล่าวหา มีภูมิลำเนาหรือที่อยู่เป็นผู้ดำเนินการ และแจ้งด้วยว่าเมื่อจับกุมตัวได้ให้ส่งตัวไปยังศาลและแจ้งให้พนักงานอัยการทราบภายในสี่สิบแปดชั่วโมง

กรณีเป็นสำนวนการสอบสวน ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ

ข้อ ๒๐ การบรรยายฟ้อง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีข้อความที่เป็นกรกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิดคดีทุจริตและประพฤตินิยมชอบและต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิดพร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้

ในกรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในคำฟ้องให้ระบุชื่อโจทก์ว่า “อัยการสูงสุด โดยพนักงานอัยการ สำนักงานคดี.....” และ ในการบรรยายฟ้องให้ระบุว่า “อัยการสูงสุดมีคำสั่งรับดำเนินคดีอาญาฟ้องแล้ว และมอบหมายให้พนักงานอัยการ สำนักงานคดี

..... รับผิดชอบดำเนินคดี” ในกรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน ในคำฟ้องให้ระบุชื่อโจทก์ว่า “พนักงานอัยการ สำนักงานคดี.....”

หมวด ๓

การดำเนินคดีแก่ต่างคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อ ๒๑ การดำเนินคดีแก่ต่างของสำนักงานคดีปราบปรามการทุจริตภาค กรณีมีความเห็นควรรับแก้ต่างให้อัยการพิเศษฝ่ายเป็นผู้พิจารณาสั่งรับแก้ต่าง แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อทราบ หากมีความเห็นควรไม่รับแก้ต่าง ให้อธิบดีอัยการเป็นผู้พิจารณาสั่งรับหรือไม่รับแก้ต่างและเมื่อมีคำสั่งประการใดให้ปฏิบัติตามนั้น เว้นแต่กรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้ถูกฟ้องขอให้อัยการสูงสุดชี้ขาดในเรื่องไม่รับแก้ต่างและอัยการสูงสุดมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับแก้ต่าง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำหนังสือเสนอตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อพิจารณาลงนามแจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องขอให้ดำเนินการแก้ต่างทราบทันที

คดีที่ประชาชนสนใจหรือคดีสำคัญ เมื่อสำนักงานคดีปราบปรามการทุจริตภาคได้รับสำนวนแก้ต่างคดีอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบแล้ว ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอัยการสูงสุดทันที

หมวด ๔

วิธีปฏิบัติในชั้นอุทธรณ์และฎีกา

ส่วนที่ ๑

กรณีสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข้อ ๒๒ เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอสำนวนพร้อมด้วยรายงานการคดีตามแบบ (อ.ก. ๑๓) และบันทึกคำพิพากษาย่อพร้อมความเห็นโต้แย้งหรือไม่โต้แย้งคำพิพากษาให้ครบถ้วนตามแบบ (อ.ก. ๑๔) รวมทั้งสำเนาคำพิพากษา คำเบิกความพยานโจทก์และจำเลย และเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีความเห็นควรไม่โต้แย้งคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้แสดงเหตุผลที่จะไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ เพื่อการหารือของอัยการสูงสุดกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเพื่อการชี้แจงเหตุผลให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป พร้อมเสนอร่างหนังสือหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

ถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง หากอัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาแล้ว ให้อธิบดีอัยการดำเนินการชี้แจงเหตุผลของอัยการสูงสุดให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งผลหารือมาแล้ว ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนรวบรวมหนังสือแจ้งข้อหาหรือและเอกสารต่าง ๆ เท่าที่จำเป็นโดยไม่ต้องมีความเห็น เสนอตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง ทั้งนี้ การเก็บรักษาสำนวนในระหว่างการหารือ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน

ในกรณีที่อัยการสูงสุดออกคำสั่งอุทธรณ์หรือฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้ทำคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำฟ้องฎีกาเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณา

ถ้าอัยการสูงสุดออกคำสั่งอุทธรณ์หรือฎีกาให้ลงโทษจำเลยบางคนหรือบางกรรมและจะไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาจำเลยบางคนหรือบางกรรม ในระหว่างรอผลการแจ้งข้อหาหรือจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนรีบแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อแจ้งผลหารือโดยด่วน และให้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาในประเด็นที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนครบกำหนดอุทธรณ์หรือฎีกา ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดความเสียหาย และเมื่อได้รับแจ้งผลหารือแล้ว ให้นำความในวรรคสามมาใช้โดยอนุโลม

ในคดีที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนยื่นฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท เฉพาะกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยในบทเบาและยกฟ้องบทหนัก และพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเห็นควรอุทธรณ์หรือฎีกาให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยในบทหนัก ให้ทำความเข้าใจในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาว่า “ควรอุทธรณ์หรือฎีกาขอให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยเต็มตามฟ้องโจทก์” โดยไม่ต้องมีความเห็นควรไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยในบทเบาอีก

ข้อ ๒๓ การขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ หรือระยะเวลาฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยระบุเหตุผลแห่งความจำเป็นตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด เช่น คดีอยู่ระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาให้ความเห็นหรือหารือ ตามมาตรา ๗๙ หรือมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล

ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนติดต่อประสานกับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อสอบถามความคืบหน้าในการพิจารณาให้ความเห็นหรือหารือในการขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกา พนักงานอัยการต้องระบุเหตุผลความจำเป็นพร้อมความคืบหน้าหรือผลการประสานงานกับสำนักงาน ป.ป.ช. ในคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกาโดยละเอียด หากมีหนังสือที่ได้ติดต่อประสานงานกับสำนักงาน ป.ป.ช.

ให้แนบท้ายคำร้องทุกครั้ง เพื่อประกอบดุลพินิจศาลที่จะได้พิจารณาอนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกา

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกาเป็นครั้งสุดท้าย หรือจะไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอีกต่อไป ให้พนักงานอัยการมีหนังสือด่วนที่สุด ถึงสำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งคำสั่งศาลดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือให้ความเห็นหรือแจ้งผลหารือตอบกลับมา โดยมีระยะเวลาที่พนักงานอัยการจะสามารถดำเนินการตามข้อ ๒๒ วรรคสาม และยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ได้ภายในระยะเวลาที่ศาลอนุญาต หากสำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังพิจารณาให้ความเห็นหรือแจ้งผลหารือไม่แล้วเสร็จ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกา โดยแนบหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อศาล เพื่อให้ปรากฏเหตุผลความจำเป็นประกอบการพิจารณาของศาลที่จะใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกา แต่หากภายในระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกาดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ช. ยังไม่มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณากลับมา ให้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกาโดยแนบหนังสือด่วนที่สุดของพนักงานอัยการ เพื่อประกอบการพิจารณาการอนุญาตของศาล ทั้งนี้ หากศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ในกรณีมีเหตุอันควรให้อุทธรณ์คำสั่งศาลต่อไป

การยื่นคำร้อง การติดตามผลการดำเนินการ และการฟังคำสั่งศาล ตามข้อนี้ เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนดำเนินการแล้วให้รายงานผลการดำเนินการและคำสั่งศาลตามแบบรายงานการคดี (อ.ก. ๑๓) ให้อธิบดีอัยการหรืออัยการสูงสุดทราบ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้ยกฟ้อง หรือพิพากษากลับให้ยกฟ้อง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นในชั้นฎีกา โดยเสนอความเห็นพร้อมหนังสือรับรองฎีกาตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้เสนออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณา

ข้อ ๒๕ คดีที่จำเลยอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนลงรายละเอียดวันเวลาที่รับสำเนาอุทธรณ์หรือสำเนาฎีกากลางในรายงานการคดีตามแบบ (อ.ก. ๑๓) แล้วทำบันทึกข้อความเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง หากอธิบดีอัยการออกคำสั่งแก้อุทธรณ์หรือแก้ฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้ทำคำแก้อุทธรณ์หรือแก้ฎีกาเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณา

การขอขยายระยะเวลาแก้อุทธรณ์หรือแก้ฎีกา ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

ข้อ ๒๖ คดีที่ศาลชั้นต้นรับคำร้องขออนุญาตฎีกาของจำเลยและสอบถามพนักงานอัยการว่าจะคัดค้านคำร้องของจำเลยดังกล่าวหรือไม่ ให้อธิบดีอัยการพิจารณาสั่งและแจ้งให้ศาลทราบโดยเร็ว

ส่วนที่ ๒

กรณีสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๒๗ เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อทำความเห็น แล้วส่งสำนวนไปยังสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูง สำนักงานคดีศาลสูงหรือสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาค สำนักงานคดีศาลสูงภาค แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการ

ส่วนคดีที่จำเลยอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนลงรายละเอียดวันเวลาที่รับสำเนาอุทธรณ์หรือสำเนาฎีกาลงในรายงานการคดีตามแบบ (อ.ก. ๑๓) พร้อมทำบันทึกข้อความเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อทำความเห็น แล้วส่งสำนวนไปยังสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูง สำนักงานคดีศาลสูง หรือสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาค สำนักงานคดีศาลสูงภาค แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการ

การดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงของพนักงานอัยการ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่ได้ดำเนินการไปแล้วในชั้นตอนใด ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือตามระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ แต่การดำเนินการในชั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายวงศ์สกุล กิตติพรหมวงศ์)

อัยการสูงสุด

รายงานคดีตามสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักงานอัยการ.....

สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่..... ลงวันที่.....

สำนวนเลขรับที่..... รับจาก..... เมื่อวันที่.....

สถานที่เกิดเหตุ ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

สำนวนเลขฟ้อง ที่..... คดีหมายเลขดำที่.....

คดีหมายเลขแดงที่..... คดีถึงที่สุดเมื่อวันที่.....

นัดส่งตัววันที่.....

รายละเอียดของคดี		หมายเหตุ
คดีระหว่าง	ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา	
ข้อกล่าวหา/ ฐานความผิดที่ฟ้อง		
ของกลาง		
พฤติการณ์ในคดี		

ความสำคัญของคดี		
ชื่อพนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน และผู้ดำเนินคดี		
ความเห็นของคณะ คดีสำคัญ		
คำพิพากษา ศาลชั้นต้น		
	ความเห็นของพนักงานอัยการชั้นอุทธรณ์ คำสั่งของอัยการสูงสุด	

คำพิพากษา ศาลอุทธรณ์		
	ความเห็นของพนักงานอัยการชั้นฎีกา คำสั่งของอัยการสูงสุด	
คำพิพากษา ศาลฎีกา		

